

**МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ ЗҮЙ,
ДОТООД ХЭРГИЙН САЙД**

Засгийн газрын V байр, Б.Ширэндэвийн гудамж 8/4,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160

Утас/Факс: (976-51) 26 75 33,

Цахим шуудан: info@mojha.gov.mn,

Цахим хуудас: www.mojha.gov.mn

2025.04.03 № 1/1711

танай 2025.02.17-ны № 1/646 -т

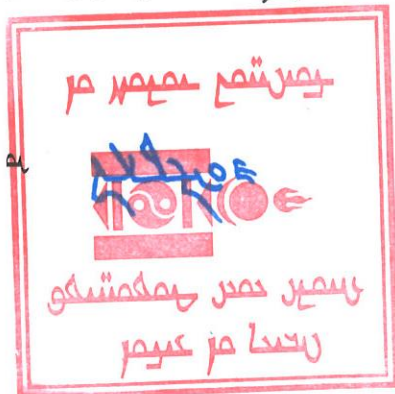
**БОЛОВСРОЛЫН САЙД
П.НАРАНБАЯР ТАНАА**

“Журам шинэчлэн батлах тухай” Боловсролын сайдын 2025 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдрийн А/55 дугаар тушаалыг Захиргааны ерөнхий хуулийн дагуу хянаад захиргааны хэм хэмжээний актын улсын нэгдсэн сангийн 7188 дугаарт бүртгэснийг үүгээр хүргүүлэв.

О.АЛТАНГЭРЭЛ

1516013 2025

[illegible][illegible]

۲۰۰۰ ..

151601160

Захиргааны хэм хэмжээний
актын улсын нэгдсэн бүртгэлд
2025 оны 04 сарын 03-ны
өдрийн 7188 дугаарт бүртгэв.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛЫН САЙДЫН ТУШААЛ

2025 оны 02 сарын 10 өдөр

Дугаар А/55

Улаанбаатар хот

Журам шинэчлэн батлах тухай

Дээд боловсролын тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.2 дахь хэсгийг үндэслэн
ТУШААХ нь:

1. “Судалгааны ажлын хуулбарлалтыг шалгах журам”-ыг хавсралт ёсоор шинэчлэн
баталсугай.

2. Энэхүү журмыг 2025 оны 06 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн хэрэгжүүлэхийг
өмчийн хэлбэр үл харгалзан дээд боловсролын сургалтын байгууллага болон эрдэм
шинжилгээний байгууллагын ректор, захирал нарт үүрэг болгосугай.

3. Журмын хэрэгжилтийг хангах чиглэлээр Үндэсний шинжлэх ухаан, технологийн
сантай хамтран ажиллахыг Дээд боловсролын бодлогын газар (Ж.Ариунболд), Цахим
боловсролын газар (Т.Бат-Эрдэнэ)-т тус тус даалгасугай.

4. Тушаал батлагдсантай холбогдуулан Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2024
оны “Журам батлах тухай” А/332 дугаар тушаалыг хүчингүйд тооцсугай.

САЙД

П.НАРАНБАЯР

Боловсролын сайдын 2025 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдрийн... 1/55
тоот тушаалын хавсралт

СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ХУУЛБАРЛАЛТЫГ ШАЛГАХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Судалгааны ажлын хуулбарлалтыг шалгах журам (цаашид "журам" гэх)-ын зорилго нь дээд боловсролын сургалтын байгууллага, эрдэм шинжилгээний байгууллагын багш, судлаач, суралцагчийн эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил, бүтээлийн хуулбарлалтын хувь хэмжээг тогтоох, нэгдсэн мэдээллийн санг бий болгох, хадгалах, хамгаалах, баяжуулах, түүнийг ашиглахтай холбоотой үйл ажиллагааг зохицуулахад оршино.

1.2. Энэхүү журмыг дээд боловсролын сургалтын байгууллага, эрдэм шинжилгээний байгууллагын багш, судлаач, суралцагч, Дээд боловсролын тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.1-д заасан байгууллага (цаашид "Үндэсний шинжлэх ухаан, технологийн сан" гэх) болон цахим дэд бүтэц хариуцагч дагаж мөрдөнө.

1.3. Журмын хүрээнд бакалаврын дипломын ажил, магистрын төгсөлтийн ажил, докторын диссертац, эрдэм шинжилгээний өгүүлэл, төслийн тайлан, сурах бичиг, гарын авлага болон нэг сэдэвт бүтээл (цаашид "судалгааны ажил" гэх)-ийн хуулбарлалтыг шалгана.

1.4. Багш, судлаач, суралцагч нь бусдын оюуны бүтээл, судалгааны ажлыг ашиглахдаа шударга, ёс зүйтэй байх зарчмыг баримтална.

1.5. Зохиогчийн эрхийн тухай хуульд заасан зөрчлийг энэхүү журмаар зохицуулахгүй.

Хоёр. Хуулбарлалтыг шалгах үйл ажиллагааны зохион байгуулалт

2.1. Судалгааны ажлын хуулбарлалтыг шалгахдаа дараах байдлаар зохион байгуулна.

2.1.1. Энэхүү журмын 1.3-т заасан судалгааны ажилд эх сурвалжийг дурдалгүй, эшлэл, зүүлт хийхгүйгээр хуулбарлах, өөрийн судалгааны ажлыг дахин ашиглахыг хуулбарлалт гэж үзнэ.

2.1.2. Өгөгдлийн нэгдсэн сан (цаашид "нэгдсэн сан" гэх)-д Үндэсний шинжлэх ухаан технологийн сан, дээд боловсролын сургалтын байгууллага, эрдэм шинжилгээний байгууллага, цахим дэд бүтэц хариуцагчийн сан дахь энэхүү журмын 1.3-т заасан бүтээл болон цахим орчин дахь бусад нээлттэй эх сурвалж хамаарна.

2.1.3. Хуулбарлалтыг шалгахдаа нэгдсэн санд судалгааны ажлыг шалгаж хуулбарлалтын хувийг тогтооно.

2.1.4. Нэгдсэн санд хадгалагдаж байгаа өгөгдөлтэй судалгааны ажлыг харьцуулахад илэрч буй давхцал болон төсөөтэй байдлын нэгдсэн дүнг илэрхийлсэн хувиар хуулбарлалтын хувийг тодорхойлох бөгөөд дараах байдлаар тогтооно:

2.1.4.1. Судалгааны ажлыг нэгдсэн санд хадгалагдаж байгаа өгөгдөлтэй харьцуулан ижил төстэй, давхцаж байгаа хэсгүүдийг илрүүлсэн дүнгээр давхцалыг,

2.1.4.2. Судалгааны ажлыг нэгдсэн санд хадгалагдаж байгаа өгөгдөлтэй харьцуулахад үгийн байрлалыг сольсон, ижил болон ойролцоо утга, агуулгатай үгээр орлуулан найруулсан өгүүлбэр, хэсгийн дүнгээр төсөөтэй байдлыг.

2.1.5. Судалгааны ажлын хуулбарлалтын хувийг тогтоох программ хангамжийг нийлүүлэх, аюулгүй байдлыг хангах хуулийн этгээд (цаашид "цахим дэд бүтэц хариуцагч" гэх)-ийг сонгон шалгаруулж, хамтран ажиллана.

2.2. Дээд боловсролын сургалтын байгууллага, эрдэм шинжилгээний байгууллага нь судалгааны ажлын хуулбарлалтыг шалгах үйл ажиллагааг цахим дэд бүтэц ашиглах гэрээний дагуу Үндэсний шинжлэх ухаан, технологийн сан болон цахим дэд бүтэц хариуцагчтай хамтран хэрэгжүүлнэ.

2.3. Энэхүү журмын 2.2-т заасан гэрээнд судалгааны ажил бичиж, туурвин хуулбарлалтын хувийг тогтоолгохоор хүсэлт гаргасан байгууллага, багш, судлаач, суралцагч (цаашид "шалгуулагч" гэх) болон дээд боловсролын сургалтын байгууллага, эрдэм шинжилгээний байгууллага, Үндэсний шинжлэх ухаан, технологийн сан, цахим дэд бүтэц хариуцагчийн эрх, үүрэг, хариуцлага, хяналт, төлбөр, системийн хэвийн үйл ажиллагаа, хөгжүүлэлт, аюулгүй байдал, нууцлал, давагдашгүй хүчин зүйл, маргаан шийдвэрлэхтэй холбоотой зохицуулалтыг тодорхой тусгана.

2.4. Судалгааны ажлын хуулбарлалтыг шалгуулах зардлыг шалгуулагч өөрийн зардлаар, цахим дэд бүтцийн ажиллагаатай холбоотой гарах зардлыг дээд боловсролын сургалтын байгууллага, эрдэм шинжилгээний байгууллага хариуцна.

2.5. Улсын төсөв болон гадаадын зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжсэн судалгааны ажлын хуулбарлалтыг шалгахтай холбоотой гарах зардлыг тухайн төслийн гүйцэтгэгч хариуцна.

2.6. Шалгуулагч энэхүү журмын 1.3-т заасан судалгааны ажлын хуулбарлалтыг өөрийн зардлаар урьдчилан шалгуулж болно.

2.7. Нэгдсэн санд оруулах судалгааны ажил нь хайлт хийх боломжтой PDF форматтай, 36 мегабайтаас ихгүй файл байх бөгөөд судалгааны ажлын нэр, товч тайлбар, судлаачийн нэр, судалгааны ажлын төрөл, зориулалт, туурвисан огноо зэрэг бүрдэлтэй байна.

Гурав. Хуулбарлалтыг шалгах үйл ажиллагаанд
оролцогч талын чиг үүрэг

3.1. Үндэсний шинжлэх ухаан, технологийн сан дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

3.1.1. цахим архивд нэгдсэн санг үүсгэх, баяжуулах үйл ажиллагааг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангах;

3.1.2. цахим дэд бүтэц хариуцагчийг "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль"-ийн дагуу сонгон шалгаруулах, гэрээ байгуулах, хамтран ажиллах;

3.1.3. дээд боловсролын сургалтын байгууллагаас докторын диссертаци, эрдэм шинжилгээний байгууллагаас гүйцэтгэсэн судалгааны ажлын тайланг цахим болон хэвлэмэл хувийг хүлээн авах, хадгалах;

3.1.4. нэгдсэн сангийн цахим архивд энэхүү журмын 3.1.3-д заасан шинээр нэмэгдсэн диссертаци, судалгааны ажлын тайланг жил бүрийн хоёрдугаар сарын 10-ны өдрийг хүртэл баяжилт хийх;

3.1.5. Үндэсний шинжлэх ухаан, технологийн санд өөрийн судалгааны ажлын цахим санг үүсгэх хүсэлт гаргасан дээд боловсролын сургалтын байгууллага,

эрдэм шинжилгээний байгууллагын сангийн хадгалалт, системийн аюулгүй байдлыг хариуцах;

3.1.6. хуулбарлалтыг шалгах үйл ажиллагааны тайланг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хагас жил тутам хүргүүлэх.

3.2.Цахим дэд бүтэц хариуцагч дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

3.2.1.нэгдсэн сан үүсгэх программ хангамжийг нийлүүлэх, суурилуулах;

3.2.2.судалгааны ажлын хуулбарлалтыг шалгах нэвтрэх эрхийг үүсгэх;

3.2.3.программ хангамжийг ашиглах, хуулбарлалтыг шалгахтай холбоотой заавар, зөвлөгөө өгөх, сургалт мэдээллээр хангах, тусламж үйлчилгээг үзүүлэх;

3.2.4.цахим дэд бүтцийн нууцлал, аюулгүй байдал, хэвийн үйл ажиллагааг хангах.

3.3.Дээд боловсролын сургалтын байгууллага, эрдэм шинжилгээний байгууллага дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

3.3.1.өөрийн байгууллагын судалгааны ажлын санг үүсгэх, нэгдсэн санд байршуулах;

3.3.2.Үндэсний шинжлэх ухаан, технологийн сан, цахим дэд бүтэц хариуцагчтай мэдээлэл солилцох;

3.3.3.багш, суралцагч, судлаачдад судалгааны ажлын хуулбарлалт, түүнээс урьдчилан сэргийлэх талаар зөвлөгөө, мэдээллийг тогтмол өгөх;

3.3.4.нэгдсэн сангийн цахим дэд бүтцийг ашиглан шалгуулагчийн судалгааны ажлын хуулбарлалтын лавлагаа гаргах, холбогдох хууль, тогтоомжийн дагуу архивд хадгалах;

3.3.5.нэгдсэн сангийн цахим дэд бүтэц ашигласан төлбөрийг гэрээний дагуу төлөх;

3.3.6.шалгуулагчийн эрх, ашгийг хамгаалах.

Дөрөв.Судалгааны ажлын хуулбарлалтын хувь

4.1.Дээд боловсролын сургалтын байгууллага, эрдэм шинжилгээний байгууллага шалгуулагчийн судалгааны ажлыг цахимаар хүлээн авч, хуулбарлалтыг шалгаж лавлагааг шалгуулагчид цахим болон хэвлэмэл байдлаар хүргүүлнэ.

4.2.Судалгааны бүтээлүүдийн хуулбарлалтын хувь дор дурдсанаас хэтрэхгүй байна.

4.2.1. төслийн тайлан, нэг сэдэвт бүтээл, сурах бичиг, гарын авлага, эрдэм шинжилгээний өгүүлэл 20 хувь;

4.2.2.докторын диссертац 20 хувь;

4.2.3.магистрын төгсөлтийн ажил 25 хувь;

4.2.4.бакалаврын дипломын ажил 30 хувь;

4.3. Судалгааны ажлын хуулбарлалтын хувь энэ журмын 4.2-т заасан хувиас хэтэрсэн тохиолдолд тухайн судалгааны ажлын хуулбарлалтын дүнг шалгуулагчид мэдэгдэж, эцсийн хамгаалалтад оруулахгүй, хүлээн авахгүй.

Тав.Бусад

5.1.Нэгдсэн санд ороогүй судалгааны ажлаас хуулбарласан байх нь энэ журмын зохицуулалтад хамаарахгүй бөгөөд маргаан гарсан тохиолдолд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлүүлнэ.

5.2.Нэгдсэн санд байршуулсан судалгааны ажлыг зөвшөөрөлгүйгээр ашиглахгүй бөгөөд хуулбарлалтын хувь хэмжээг шалгуулагч, шийдвэр гаргах эрх бүхий нэгжээс бусад этгээдэд мэдээлэхгүй.

5.3.Төрийн болон албаны нууцад хамаарах дүгнэлттэй судалгааны ажлын хуулбарлалтыг шалгах асуудлыг холбогдох эрх бүхий байгууллагын чиг үүргийн хүрээнд зохицуулна.

5.4.Дээд боловсролын сургалтын байгууллага, эрдэм шинжилгээний байгууллага судалгааны ажлын хуулбарлалттай холбоотой гомдол, маргааныг хүлээн авч, шийдвэрлэнэ. Шаардлагатай бол дэд бүтэц хариуцагч, Үндэсний шинжлэх ухаан, технологийн сангаас холбогдох лавлагааг авч болно.

---oOo---